

TOLDOT HA JAZZ III – DUKE ELLINGTON

בשנת 1927 עוזב קינג אוליבר את מועדון ה Cotton Club עקב שכר נמוך לטעמו. את מקומו לוקח דיוק אלינגטון ובכך מקבל פלטפורמה לנגינה, הקלטה, פרסום וחיפה. המועדון שידר ברדיו ובכך הפיץ את הקטעים של דיוק ותזמורתו לכל המאזינים. קטע ששמענו – *Bugle Call* *East St. Louis* *Goodbye* – הוא החצוצרן בקטע. (פרסונל הנגנים משתנה בקביעות לאור הסמים, האלכוהול והמיתות של הנגנים). הסאונד מלווה באפקט *WahWah*, הטרומובוניסט – *Joe "Tricky Sam" Nanton* משתמש באפקט דומה. וכתבת המוזיקה שנעשתה בידי דיוק מושפעת מהסאונדים הללו. ההופעות התקיימו מ1927-1931, הרכב של נגנים שחורים במועדון של לבנים. נגנים בתזמורת - *Barney Bigard (CL & TS)*, *Johnny Hodges (AS)*, *Otto Hardwick (AS)*, *Harry Carney (CL & Bari)*, *Fred Guy (Bto & G)*, *Wellman Braud (B)*, *Sonny Greer (D)*. הסאונד היה מוכר בשם *Jungle*, כי היה חיקוי של קולות החיות מהכלים השונים בתזמורת. דיוק ובילי סטרייטורן כתבו ועבדו יחד את השירים. קטעים נבחרים:

- OLD MAN BLUES ○
- UMMG ○
- THE MOOCH ○
- FILLIE TRILLIE ○

הנגנים החלו להרוויח מספיק כסף ותעסוקה כך שלא היו פרי-לאנסרס. הסיבות לעזיבתם היו מריבות עם דיוק או מוות מנסיבות כאלו ואחרות. *Mood Indigo* – הוא קטע אשר יצר שינוי מהפכני בתזמורת של דיוק מ3 סיבות עיקריות: התזמור של קלרינט מתחת לחצוצרות וטרומבונים, צורה שנכתבה מסיבה מסוימת, דיוק היה כותב במיוחד לנגנים בתור אישים ספציפים ולא בתור כלים, כי ידע מה היכולות שלהם. קטע זה יצר סגנון חדש אותה כינו *Mood*. אשר היה סגנון יחודי לתזמורת. בעקבות איכות ההקלטה והיכולות להקליט (זמן הקלטה, אקוסטיקה ועוד) הרבה קטעים קיבלו עיבודים חדשים ונוספים במהלך השנים כמו *Creole Love Call*. רגע מיוחד בהקלטה הוא כאשר הבס עובר לשמיניות בין ישרות לסווינג. קטעים נבחרים:

- CREOLE LOVE CALL ○
- MOOD INDIQO ○

THE 3 MINUTE ARTFORM

עד שנות ה-40 מקסימום הזמן האפשרי להקלטה היה 3 דקות. דיוק היה תוחם את המוזיקה ומשתמש בזמן כמסגרת אומנותית. 2 גישות מרכזיות במוזיקה:

- 🎵 *Crescendo Form* – עלייה בהדרגה ובאינטנסיטי של המוזיקה. דיוק משתמש בתזמור, הרמוניה (A-Tonal, Modulations, Key of the Moment) כאמצעים להעברת האינטנסיטי.
- 🎵 *Diminuendo Form* – ירידה בהדרגה ובאינטנסיטי של המוזיקה. דיוק עושה זאת באמצעות ירידה מריינג'ים גבוהים והפחתה במספר הכלים המנגן.

DIMINUENDO AND CRESCENDO IN BLUE – יצירה שדיברנו עליה –

CRESCENDO – עלייה של ריינג', מתחיל פשוט ופתוח. ביטוי ל'**REEDS**. יש קונטרפונקט באמצע שמוביל לוויסינגים צפופים בריינג' גבוה. משחקים של $\frac{3}{4}$, סולן אל מול תזמורת, ליווי בין 2 ל'**STRAIGHT 8TH, 4/4** Fill, כרומטיקה על מנת להעלות מתח ומשחקים בין הסקציות.

DIMINUENDO – מתחיל באינטנסיבי גבוה מקונטרפונקט ריתמי, שימוש ברגיסטר גבוה של **BRASS**. משחקי סקציות של **BRASS vs. REEDS**. מודולציות שמובילות לבלוז ברה במול. הסאונד המאפיין הוא סאונד הבלוז עם ♭9. יש ירידה בריינג'ים מהגבוה לנמוך, שם נשארים רק טרומבונים ובריסון שלאחר מכן מסתכמים בפסנתר.

I LET A SONG GO OUT OF MY HEART

קטע שכתב דיוק בפורם של **AABA**, מתעצם בסולואים, **A** הראשון המנגינה מנוגנת על ידי אלט בליווי סקציה וב **A** השני מתחלף בבריסון ומאחוריו האלט מנגן **SECOND LINE**. **B** המנגינה עוברת לטרומבון בליווי ה'**REEDS**. **A** האחרון התזמור דומה ל **A** השני. דיוק מדגיש את הניגודים בין הסקציות, יש חשיבה כ **TUNE** לעומת חשיבה סימפונית כיצירה.

REMINISCING IN TEMPO

יצירה בת 4 חלקים (3 דקות לחלק) אותה הקדיש דיוק לזכר אמו. יש מהלך בס אחד שהוא המוטיב המרכזי, עליו מנוגן **CONSTANT SOUND** של **Dom7#9** היורד כרומטית, עליו יש 3 מוטיבים עיקריים אשר מובעים בווריאציות תזמור, הרמוניה, משחקי תפקידים בתזמורת. יש הרחבות וגישה מהפכנית לג'אז – **EXTENDED COMPOSITION** הראשון.

THE BLANTON-WEBSTER BAND

מעט לאחר שיתוף הפעולה של דיוק עם בילי סטרייהורן, התזמורת של דיוק מגיעה לאחד מגלגוליה החשובים, בתקופת מלחמת העולם ה-II. דיוק מצרף את בן וובסטר. וובסטר היה ידוע בעולם המוזיקה ויצר התלהבות סביב הצירוף לתזמורת. בנוסף מצרף דיוק את ג'ימי בלנטון- קונטרבסיסט צעיר אשר לקח חלק במהפכה השנייה של הבס. דיוק מכיר ביכולתיו- מודעותו לסאונד, נגינה מודגשת וכולטת ושליטה בקשת. לבלנטון יש סאונד עמוק ושליטה טובה בכלי. הוא מקבל ליינים ופיצ'רים כמו נשפן. באלתורו הוא חושב ונשמע כמו נשפן.

לאחר מותו המוקדם הוחלף באוסקר פטיפורד. התקופה ההיא הייתה פריחה חדשה של דיוק. הוא נפרד מהמפיק שלו ומתגרש מאשתו. השינויים הללו משפיעים עליו במוזיקה מקורית וחדשה. הכתיבה שלו היא גיאוגרפית, בפתיחה של **KO-KO** ניתן לשמוע השפעה אנדלוסית, הוא גורם לתזמורת מצומצמת (8 נשפים) להשמע כמו תזמורת מלאה.

COTTON TAIL – וריאציה על **RHYTHM CHANGES** הנושא הראשי מגיע בהתחלה ובסוף השיר. המנגינה מנוגנת ביוניסון והשיר עצמו מזכיר את ז'אנר הביבופ. הנושא הראשי (8 תיבות) בחלקו הראשון יוצר מניפולציה למאזין ביחס של מנגינה ובס. הדגש מבחינת משך ומיקום הוא על ה9 של האקורד שסביבו מנוגנת מנגינה פנטסטית. בחלקו השני הסולם מתבהר כאשר במנגינה מנוגן ה11. יש השפעה גדולה של ביבופ על המנגינה, יש יוניסון, כרומטיקה, שימוש בטנשנים. טשטוש הטונאליות נוצר גם על ידי התחלתו של בלנטון על תו גבוה שאינו הטוניקה. המנגינה מקבלת ליווי רק מבס ותופים ומנוגנת ביוניסון.

KO-KO – קטע נוסף של דיוק עם השפעות גיאוגרפיות רבות. יש בו פוליטונליות רבה ופוליריתמיקה.

INTRO – בריסון עושה פדל אי פלאט. סאונד אנדלוסי	VALVE TROMBONE – מאפשר לטרומבון לנגן בריינג נמוך יותר בקלות
RANGE – קלרינטים מאוד גבוה, טרומבונים מאוד נמוך	SECTION 3 – סולו ג'אנגל, מנגינה טנורים, דאבל טיים חצוצרות
BASS vs BAND – חלקים בהם לבסיסט יש תפקיד סולני לבד	POLYTONAL – דיוק מאלתר על סולם אחר לחלוטין
OUTRO, Big 4, CHROMATIC	CRESCENDO – כחלק מאומנות הכתיבה ב3 דקות